

LA/Petri Jääskinen/TB

2.6.1986

Till arbetspensionsanstalterna

ÄNDRINGAR I UTRÄKNINGSSÄTTET FÖR StPL-PENSIONEN

Vid föredragning för Republikens president 9.5.1986 stadfästes en lag om ändring av lagen om statens pensioner. Regeringens proposition med förslag till lagändringen har som bilaga till cirkulär 45/85 till-
sänts pensionsanstalterna. Lagen stadfästes i enlighet med propositionen.

Den mest betydelsefulla ändringen gäller uträkningen av pension. Enligt nu gällande lag räknas den pensionsgrundande lönen enligt huvudregeln ut på basen av de indexjusterade årslönerna under de två år som utvalts bland de fyra sista kalenderåren innan anställningen upphörde. Härvid har såsom till pension berättigande tid beaktats samtliga anställningsperioder. Pensionslönen har med andra ord sagt varit en s.k. slutlön.

Den stadfästa ändringen innebär, att pensionsrätten bestäms skilt för varje särskild anställningsperiod. Detta förfarande motsvarar inom statsförvaltningen i tillämpliga delar den s.k. fribrevstekniken inom APL. Hur detta kommer att inverka på Pensionsskyddscentralens arbetsförhållanderegister avgörs särskilt.

Genom lagändringen infördes även ett förfarande som motsvarar det s.k. tekniska avbrytandet enligt APL.

Lagen träder i kraft den 1 januari 1987.

PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

BILAGA

Nr 333

Lag
om ändring av lagen om statens pensioner

Given i Helsingfors den 9 maj 1986

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 20 maj 1966 om statens pensioner (280/66) 7 § 1 och 2 mom., 10 § 1 och 2 mom. samt det inledande stycket i 4 mom.,

av dessa lagrum 7 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 9 januari 1981 (15/81), 10 § 1 mom. sådant det lyder i lag av den 29 juli 1976 (664/76), 2 mom. sådant det lyder i lag av den 10 december 1971 (851/71) och det inledande stycket i 4 mom. sådant det lyder i lag av den 23 december 1982 (1026/82), samt

fogas till 1 §, sådan den lyder delvis ändrad genom nämnda lag av den 10 december 1971, nya 5—7 mom. som följer:

1 §

Förändras förmånstagares såsom regelbunden betraktade arbetstid sedan anställningen har fortgått minst tre år och sjunker hans arbetsförtjänst samtidigt med minst en fjärdedel eller stiger den med minst en tredjedel, och är förändringen av arbetstiden inte avsedd att vara tillfällig, anses anställningen såsom annan anställning räknat från ingången av den månad som följer på förändringen, dock inte om pensionsfallet inträffar innan två år har förflutit.

Vad som stadgas i 5 mom. tillämpas också, om det utreds att förändringen i arbetstiden har skett

stegvis och att arbetsförtjänsten på grund härav har förändrats på det sätt som avses i nämnda moment under en period av högst tre år räknat från den första förändringen. Vid jämförelse mellan arbetsförtjänsterna vid olika tidpunkter justeras dessa i enlighet med 16 §.

På ansökan av förmånstagaren skall beslut utfärdas om huruvida 5 eller 6 mom. är tillämpligt på anställningen och, om detta är fallet, den rätt till pension fastställas som förvärfvas för anställning som har upphört på detta sätt. Ändring i detta beslut får sökas på det sätt varom stadgas i 23 §.

7 §

Den pensionsgrundande lönen fastställs särskilt för envar anställning genom att medeltalet per månad räknas ut för de sammanlagda, i enlighet med 16 § justerade arbetsförtjänsterna av anställning under de 2 kalenderår som på nedan nämnt sätt valts ut bland de högst 4 sista kalenderåren före anställningens upphörande. Har anställningen fortgått under flera än 2 kalenderår, beaktas inte det år under vilket anställningen började, om anställningen ej under nämnda kalenderår fortgått minst 6 månader. Kan 3 kalenderår sålunda väljas, lämnas av dem det år under vilket arbetsförtjänsterna i medeltal per månad är lägst utan avseende, och kan 4 kalenderår väljas, lämnas även det år under vilket arbetsförtjänsterna i medeltal per månad är störst utan avseende. Har anställningen fortgått under endast ett kalenderår, betraktas den genomsnittliga arbetsförtjänsten per månad såsom pensionsgrundande lön. Då det är fråga om invalidpension, anses anställningen vid uträkning av den pensionsgrundande lönen ha upphört vid utgången av kalendermånaden före den i 9 § 1 mom. nämnda invaliditetens början.

Blir på grund av förmånstagarens anmälan utrett att den arbetsförtjänst som han har erhållit i den senaste i lagen åsyftade anställningen av särskild orsak varit lägre än vad hans enligt 16 § justerade arbetsförtjänst i anställningen var innan denna orsak yppade sig, under så lång tid att den större arbetsförtjänsten kunde anses stabil, och inverkar denna omständighet väsentligen på hans pensionsskydd, skall såsom pensionsgrundande lön betraktas den genomsnittliga arbetsförtjänst i anställningen som han skulle ha haft, om nämnda orsak inte hade yppat sig. Detsamma gäller även övriga anställningar, om de har upphört under en tid om 360 sådana dagar närmast före pensionsfallet, för vilka förmånstagaren inte har uppburit i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (602/84) nämnd, enligt förtjänsten avvägd dagpenning. Utredds det att den arbetsförtjänst som erhålls av anställningen av undantagsskäl är på motsvarande sätt högre än ovan nämnda stabila arbetsförtjänst, kan den pensionsgrundande lönen på samma sätt sänkas. Utan hinder av vad som stadgas i 1 § 5 och 6 mom. anses vid tillämpningen av detta moment anställningen ha fortgått utan brott.

10 §

Pension beräknas för envar anställning särskilt.

Pensionens belopp utgör, för envar anställning, i fråga om varje till pensionstiden hänförlig hel månad 1/12 procent för tiden före den 1 juli 1962 och från denna tidpunkt 1/6 procent av den pensionsgrundande lönen.

I fråga om envar anställning utgör pensionens belopp för varje till pensionstiden hänförlig hel månad 1/60 procent av den pensionsgrundande lönen.

a) om förmånstagaren under de närmaste 6 månaderna före anställningens upphörande har varit anställd utan avbrott och vid anställningens upphörande uppnått den för tjänsten eller arbetet stadgade pensionsåldern samt om han under de närmaste 5 åren före uppnåendet av denna ålder eller anställningens upphörande förvärvat en pensionstid på sammanlagt minst 3 år; eller

b) om invalid- eller arbetslöshetspension beviljas med tillämpning av 5 § 2 mom. eller ålderspension med tillämpning av 8 § 3 eller 4 mom.

De pensioner som har fastställts för envar anställning skall sammanräknas. Pensionernas sammanlagda belopp får uppgå till högst 66 procent av den högsta pensionsgrundande lönen för pension som beräknas i enlighet med denna lag, då pensionstiden är minst två år. Finns ej sådan pension, får pensionernas sammanlagda belopp uppgå till högst 66 procent av den högsta pensionsgrundande lönen för pension som beräknas i enlighet med denna lag. Har förmånstagare på grundval av anställning som har beaktats för en pension enligt denna lag rätt till pension även med stöd av lagen om pension för arbetstagare i kortvariga arbetsförhållanden, eller har han på grundval av anställning som avses i 5 § 5 mom. 2 eller 3 punkten rätt till pension även med stöd av lagen om pension för arbetstagare, eller har han på grundval av verksamhet som avses i 6 § 1 mom. 3 punkten c-underpunkten rätt till pension från internationell organisation eller internationellt samarbetsorgan eller för uppdrag inom det internationella utvecklingssamarbetet med beaktande av minst fem års verksamhet, avdras från pension som betalas enligt denna lag

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1987. Den tillämpas på anställning som upphör medan lagen är i kraft, dock så att 1 § 5—7 mom. tillämpas på sådana anställningar där i nämnda moment åsyftad förändring av arbetstiden eller, om förändringen sker stegvis, den första förändringen inträffar medan lagen är i kraft.

Anställning som har upphört innan lagen träder i kraft räknas såsom pensionstid för pension som utgår på grundval av anställning som har fortgått vid lagens ikraftträdande eller, om någon sådan anställning inte finns, den anställning som först börjar medan lagen är i kraft.

Om förmånstagaren efter den 1 januari 1987

innehar sådan anställning som räknas såsom pensionstid, kan lagen på förmånstagarens ansökan tillämpas retroaktivt, som om den hade varit i kraft när förändring som avses i 1 § 5 och 6 mom. senast inträffat före den 1 januari 1987 eller när till pension berättigande anställning sista gången avslutats före nämnda dag.

Helsingfors den 9 maj 1986

Republikens President

MAUNO KOIVISTO

Minister *Pekka Vennamo*